

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2026/2027

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Förskolan Växthuset (Forssjö)

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2026/2027

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2027-06-30 **Organisation:** Förskolan Växthuset
(Forssjö)

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Övergripande policy.....	3
Utvärdering av förgående läsårs arbete mot diskriminering och kränkande behandling .	4
Kartläggning av verksamhetens behov	6
Läsåret 2026/2027	7
Mål för läsåret 2026/2027	7
Förebyggande och främjande åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling.....	7
Rutiner mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.....	8
Steg för steg vid upptäckt av kränkningar eller trakasserier.....	8
Anmälan Socialförvaltningen	8

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Övergripande policy

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. (DL Diskrimineringslagen).

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

[Tips i arbetet med likabehandling](#)

Ansvarig för planen

- Rektor Emma Rask
- Biträdande rektor och förstelärare Beatrice Sundström
- Likabehandlingsombud Shahed Taher

Personalens medverkan i arbetet med planen

- Arbetslaget utvärderar planen i maj 2026 i samband med terminsutvärdering.
- På APT under höstterminen presenteras årets mål för främjande av likabehandling för alla medarbetare. Detta mål är framtaget av ledningsgrupp/ rektor utifrån det som framkommit på alla avdelningars halv- och helårsutvärderingar gällande likabehandling.
- Insatserna i likabehandlingsplanen utvärderas vid hel- och halvårsutvärdering samt analyseras tillsammans med förskolans ledningsgrupp.

Barnens/elevernas medverkan i arbetet med planen

- Barnen görs medvetna om och delaktiga i trygghetsarbetet genom samtal utifrån situationer i den dagliga verksamheten.
- Varje år genomförs intervjuer med barnen utifrån ålder och mognad, som bland annat belyser deras tankar kring trygghet på förskolan. Dessa sker i februari månad. Vi utgår från resultatet av intervjuerna i utformning av planen.
- Under höstterminen genomförs en trygghetsvandring med barn på äldre avdelningarna. Det genomförs också trygghetsobservationer på de avdelningar där de yngsta barnen går.

Beskriv hur planen ska följas upp och utvärderas

- Förstelärare följer upp målet tillsammans med varje avdelning på reflektionstid löpande under året.
- Utvecklingsgrupp med förskollärare arbetar aktivt med målet och följer upp arbetet kontinuerligt under läsåret.
- Likabehandlingsombud på varje förskola följer upp insatser och inspirerar kollegor.

- Arbetet följs upp på hel- och halvårsutvärderingar samt av ledningsgrupp för analys av verktyg framåt.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Vårdnadshavare blir delaktiga genom introduktion, den dagliga kontakten, utvecklingssamtal, vårdnadshavaremöten och genom information på Unikum. Det är viktigt att personalen uppmuntrar vårdnadshavare att läsa planen och även att de får komma med synpunkter på den.
- Planen finns på varje förskola, samt på kommunens hemsida. Den finns även i kortversion när denna är färdigställd. Den kommer att läggas in i Unikum.

Utvärdering av förgående läsårs arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolorna i område Öst 2 har haft utvecklingsgrupper för förskollärare och för barnskötarna som varit ledda av förstelärare. Det har varit totalt åtta utbildningstillfällen för förskollärarna och sju för barnskötarna. Pedagogerna har diskuterat begrepp som mångfald, inkludering och exotifiering på utvecklingsgrupperna. Pedagogerna har också haft möjlighet att inspirera varandra mellan förskolorna genom att dela exempel och erfarenheter. Utvecklingsgrupperna har även arbetat med dilemman kring stereotypa könsroller, inkludering och respekt för olikheter. Pedagogerna har även fått konkreta tips på material och böcker från olika förlag och annan barnboks litteratur med likabehandlingsperspektivet i fokus som kan användas i arbetet med barnen. Arbetet på utvecklingsgrupperna har resulterat i kunskap om nationella minoriteter, olika kulturer, språk och identiteter som har lyfts fram genom litteratur, musik, samtal och iscensättningar tillsammans med barnen.

Utifrån avdelningarnas dokumentation, reflektioner och utvärderingar bedöms de planerade insatserna i likabehandlingsarbetet till stor del ha genomförts och bidragit till ökad medvetenhet, förståelse och inkludering hos både barn och pedagoger. Arbetet har framför allt präglats av ett aktivt användande av litteratur, samtal, lek, projektarbete samt ett medvetet val av material och miljöer för att synliggöra mångfald, olika familjekonstellationer, kulturella identiteter och allas lika värde. Arbetet har samtidigt synliggjort områden som behöver fortsätta utvecklas, bland annat att fördjupa barnens förståelse för normer, motverka exkluderande beteenden i lek och säkerställa en gemensam struktur för planering, uppföljning och reflektion.

De planerade insatserna har genomförts på flera olika sätt under läsåret och arbetet har varit synligt i samtliga barngrupper. Avdelningarna har inledningsvis kartlagt barngruppernas behov, intressen och nuläge utifrån likabehandlingsplanens mål, vilket har legat till grund för det fortsatta arbetet under året. Likabehandlingsmålen har integrerats i avdelningarnas projektarbeten och följts upp genom processreflektioner, vilket har bidragit till att frågorna blivit en naturlig del av utbildningen. Förskolan har även arbetat med *Månadens författare* samt använt litteratur från olika kulturer och på olika språk för att ge barnen möjlighet att möta och utveckla förståelse för mångfald och olika levnadssätt.

Barnens hemkulturer har synliggjorts i verksamheten genom bland annat bilder, böcker, språk och familjernas egna erfarenheter. Ett exempel är en avdelning på Växthuset som skapade en lärmiljö i förskolans korridor med fokus på samisk kultur. Där fick barn och pedagoger ta del av bilder från det samiska kulturlivet och använda ljudinspelningsbara knappar med den samiska nationalsången, jojk och renlåten. Genom att lyssna, utforska och samtala kring materialet fick barnen möjlighet att upptäcka och lära om den samiska kulturen på ett lustfyllt och tillgängligt sätt.

Under året har barnen också fått möta olika familjekonstellationer, kroppsliga olikheter och normutmanande perspektiv genom litteratur, undervisning och lek. Detta har bidragit till att bredda barnens förståelse för människors olika livsvillkor och stärkt arbetet med allas lika värde och rättigheter.

Analys

Växthuset har haft återkommande uppföljningar, utvecklingsgrupper, reflektionstillfällen och utvärderingar där likabehandlingsarbetet blivit en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet. Att

likabehandlingsmålen har presenterats på APT och följts upp kontinuerligt av förstelärare, utvecklingsgrupper och likabehandlingsombud har bidragit till en ökad samsyn i personalgruppen och en större medvetenhet kring frågor som rör mångfald, inkludering och normmedvetenhet. Utvecklingsgrupperna framstår som en särskilt betydelsefull framgångsfaktor. Genom gemensamma diskussioner kring begrepp som mångfald, inkludering, stereotypa könsroller och exotifiering har pedagogerna fått både ökad kunskap och konkreta verktyg att använda i undervisningen. Möjligheten att dela erfarenheter mellan förskolorna har också bidragit till kollegialt lärande och inspirerat till nya arbetssätt. Detta syns i verksamheterna genom ett mer medvetet urval av litteratur, material och aktiviteter som synliggör olika kulturer, identiteter och familjekonstellationer.

Flera avdelningar beskriver i sina utvärderingar att barnen har utvecklat en större förståelse för att människor ser olika ut, lever på olika sätt och tillhör olika familjekonstellationer. Genom litteratur, samtal, bilder och projekt har barnen fått möjlighet att reflektera kring likheter och olikheter på ett naturligt sätt. Det har resulterat i att barnen visar i högre grad förståelse för olika familjebildningar, nyfikenhet kring språk och kulturer, ökad respekt för varandras olikheter och stolthet över den egna identiteten.

Särskilt lyfts arbetet med hemspråk och litteratur på olika språk fram som betydelsefullt för barns trygghet och självkänsla. *"Månadens författare"* framstår som en av Växthuset största styrkor i likabehandlingsarbetet under året. Genom litteratur har pedagogerna bland annat kunnat:

- lyfta mångfaldsfrågor på ett naturligt sätt
- skapa samtal om identitet, vänskap och inkludering
- ge barnen förebilder med olika bakgrund och erfarenheter
- synliggöra normer och utmana stereotypa föreställningar

Även Förskolegängets böcker har använts framgångsrikt i arbetet med relationer, konflikthantering och kamratskap.

I utvärderingarna beskriver arbetslagen även att arbetet lett till en ökad medvetenhet kring representation i miljöer och material, val av bilder och litteratur, normer kring kön, etnicitet och familj samt det egna språkbruket och bemötandet. Pedagogerna visar en reflekterande hållning kring hur de kan undvika att förstärka stereotypa normer och hur de kan arbeta inkluderande utan att exotifiera människor eller kulturer.

Identifierade utmaningar

Trots positiva resultat framkommer några återkommande utmaningar.

Pedagogerna beskriver att barn fortfarande uttrycker könsstereotypa föreställningar som:

- "pojkar kan inte ha långt hår"
- "tjejer är fina och killar är coola"
- att vissa leksaker eller figurer tillhör ett särskilt kön

Det visar att arbetet behöver fortsätta för att utmana stereotypa normer och bredda barnens perspektiv.

Framför allt på en avdelning har det uppmärksammats att barn använder språk och kroppsspråk för att exkludera andra barn ur leken. Barn uttrycker att man bara kan leka två och två eller att vissa barn inte får vara med. Det har identifierats som ett viktigt utvecklingsområde och har lett till riktade insatser kring: vänskap, inkludering, samarbete, att dela, vänta, hjälpa och turas om. Ett par avdelningar beskriver även att frånvaro och personalförändringar påverkat möjligheterna att arbeta långsiktigt och systematiskt.

Framgångsområden

- Månadens författare har varit ett framgångsrikt verktyg
- Litteratur har använts systematiskt för att arbeta med värdegrund och mångfald

- Barnens hemspråk och kulturella identiteter har synliggjorts
- Pedagogernas medvetenhet kring normer och representation har ökat
- Trygghetsvandringar och trygghetsobservationer som verktyg för att identifiera och åtgärda riskområden
- Mångfaldsperspektivet har integrerats i projekt och vardagsarbete
- Barnen visar ökad förståelse för olikheter och allas lika värde

Kartläggning av verksamhetens behov

Kränkningsanmälningar

Under förra läsåret inkom endast en kränkingsanmälan. Anmälan avsåg en situation där ett barn bitit ett annat och skedde på en avdelning för barn i ålder 1-2 år. Detta visar på att förskolan har ett gott förebyggande arbete även om just bitningar förekommit vid fler än ett tillfälle under året. Områdets förskolor har en handlingsplan för bitningar som gett god effekt när insatserna omsatts i praktiken.

Verksamhetens behov

Under året som gått så framkommer inga mönster av kränkningar/diskriminering eller särskilt otrygga platser i miljön. Pedagogerna har arbetat aktivt för att främja olikheter och allas lika värde vilket gett positiva effekter under året. I det systematiska kvalitetsarbetet har pedagogerna arbetat för en tydlig, synlig och inkluderande pedagogiska miljö där varje barn lär och utvecklas utifrån sina förmågor.

Läsåret 2026/2027

Mål för läsåret 2026/2027

Förskolan bedriver ett aktivt arbete med genus och normer för att motverka stereotypa föreställningar och främja ett respektfullt bemötande mellan barnen

Förebyggande och främjande åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling

Planerade insatser

- Samtliga avdelningar genomför trygghetsvandringar eller trygghetsobservationer utifrån barnens ålder och mognad. Kartläggningen dokumenteras i processreflektionen och i likabehandlingsombudens underlag. Arbetet ska särskilt fokusera på att identifiera och reflektera över normer kopplade till kön och könsidentitet för att stärka ett inkluderande och likvärdigt bemötande i verksamheten
- Halv- och helårsutvärderingar används för att aktivt och systematiskt analysera och utveckla arbetet under läsåret
- Likabehandlingsombuden kommer under året att få en uppdragsbeskrivning för att stärkas i sin roll
- Likabehandlingsombuden förbereder pedagogerna inför trygghetsvandringar som sker under hösten. När de är genomförda ansvarar ombuden för att sammanställer dessa. Under vårterminen följs barns trygghet upp även med årlig enkät till de äldre barnen på förskolan
- På utvecklingsgrupp får barnskötare och förskollärare kompetensutveckling inom området. Under vårterminen 2027 genomförs en utbildningsinsats som belyser normkritiska perspektiv kring kön och identitet
- Alla pedagoger på förskolan är extra uppmärksamma och reflekterar kring sitt eget språkbruk och sitt bemötande ur ett genus- och normperspektiv.
- Litteratur, material och aktiviteter används aktivt för att utmana stereotypa könsroller
- Pedagogerna uppmärksammar och problematiserar uttalanden som bygger på stereotypa föreställningar om flickor och pojkar

Uppföljning

Rutiner mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling

När du som personal får veta att ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier måste du och dina kollegor handla snabbt. Du ska skyndsamt rapportera och behandla händelsen enligt nedanstående rutiner.

Steg för steg vid upptäckt av kränkningar eller trakasserier

1. Stoppa händelsen direkt

Om du bevittnar en pågående händelse, ingrip omedelbart för att förhindra att kränkningen fortsätter.

2. Anmäl händelsen

Dokumentera och rapportera händelsen i bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens systemstöd för anmälningar av kränkningar.

3. Starta utredning

Rektor eller av rektor utsedd ansvarig utreder händelsen för att skapa en allsidig och objektiv bild. Utredningen ska bedöma om kränkningar eller trakasserier har ägt rum.

Om det framkommer att en vuxen kan ha utsatt ett barn för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier, ska närmaste chef ansvara för utredningen.

4. Genomför enskilda samtal

Samtal hålls med inblandade parter (offer, förövare och eventuella vittnen) på ett respektfullt och objektivt sätt för att klargöra vad som hänt.

5. Vidta åtgärder

Utifrån utredningens resultat vidtas lämpliga åtgärder för att stoppa och förebygga framtida kränkningar.

6. Kontakta vårdnadshavare

Informera vårdnadshavare till inblandade barn eller elever om händelsen, utredningen och de vidtagna åtgärderna.

7. Dokumentera och följ upp

Dokumentera samtliga åtgärder och samtal i systemstödet. Genomför uppföljningssamtal med inblandade parter vid behov. Antalet och intervallet för samtalen anpassas efter situationens allvar.

8. Utvärdera åtgärderna

Säkerställ att trakasserier eller kränkningar har upphört genom att följa upp effekten av vidtagna åtgärder. Justera insatserna vid behov.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen vid minsta misstanke om att ett barn/elev far illa. Den som utsätter barnet/eleven kan

vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet/eleven nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Om det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras. Om det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna inte i förväg om att anmälan skett.

[Anmälan till socialförvaltningen](#)